

MATES

MULTI AGENCY TRAINING EXIT STRATEGIES
FOR RADICALIZED YOUTH

EUROPEAN
COMMISSION

DIRECTORATE-GENERAL
MIGRATION AND HOME
AFFAIRS

ETIČNA VPRAŠANJA ORODJA ZA MULTIDISCIPLINARNI PRISTOP

*Poklicna etika in
programi deradikalizacije*

10. junij 2018

ETIČNA VPRAŠANJA

ORODJA ZA MULTIDSICIPLINARNI PRISTOP

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE-GENERAL MIGRATION AND HOME AFFAIRS

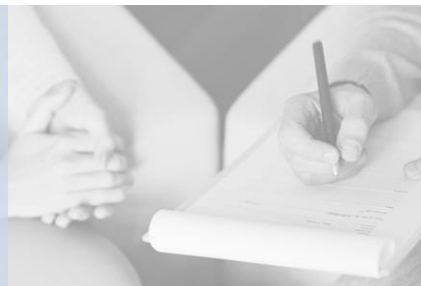
MATES

MULTI AGENCY TRAINING EXIT STRATEGIES FOR THE RADICALIZED YOUTH

ETIČNA VPRAŠANJA

ORODJA ZA MULTIDISCIPLINARNI PROSTOP

Poklicna etika in programi deradikalizacije | 10. marec 2018

ETIČNA VPRAŠANJA

OCENJEN ČAS BRANJA: 1 URA

ETIČNA
DERADIKALIZACIJA
mejniki

sekcija

1

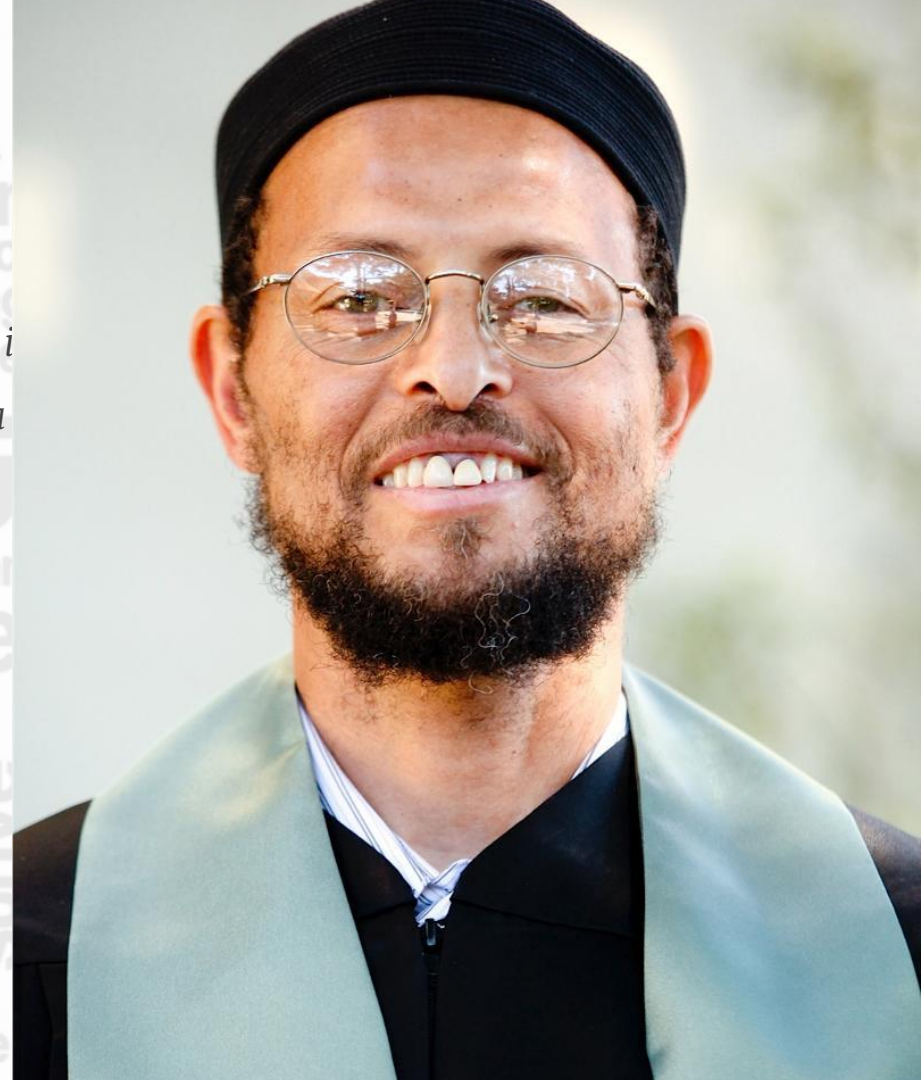
ETIČNA DERADIKALIZACIJA MEJNIKI

Nasilje kot negativne vrednota

Nasilje je vsekakor negativna vrednota, ki škoduje in ponižuje tako storilce, kot žrtve tako. Nasilje vpliva na življenja, ki jih tudi uničuje ter vpliva na ravnovesje družbe.

Moramo empatizirati med seboj in razumeti, da kadarkoli je odvzeto nedolžno življenje, belo ali črno, civilista ali policista, bogatega ali revnega, imamo travmatizirane skupnosti in uničene družine.

- Imam Zahid Shakir

ETIČNA DERADIKALIZACIJA MEJNIKI

Potreba po artikuliranih programih

Radikalizirane osebe so bile cilj številnih ukrepov in artikuliranih programov, s katerimi bi radikalizirane osebe opustile ekstremistično ideologijo, ki lahko vodi v izvrševanje nasilnih dejanj, pogosto proti civilnemu prebivalstvu.

Vzpostavitev doslednega sklopa pravil

Ukrepi in vzpodbude, ki so bili sprejeti v sklopu z zgornjimi programi, so dragoceni vse dokler so skladni z jasno opredeljenimi sklopi moralnimi in etičnimi pravili.

Ocenjevanje orodij in ciljev

Čeprav je končni cilj nedvomno bistvenega pomena v tem

zgodovinskem obdobju, nujnost, s katero se soočamo, ne more

upravičiti nobenega dejanja, ki bi lahko bilo v nasprotju z moralnimi

smernicami in etičnimi kodeksi.

ETIČNA DERADIKALIZACIJA MEJNIKI

Multidisciplinarni pristop

Programi deradikalizacije obsegajo strategije na multiagencijski ravni, kot definirano s strani strategij deradikalizacije EU, ki se opira na zasebne sodelavce (npr. prostovoljce, predstavnike skupnosti in verske predstavniki, imame, imigracijske skupine, župnije itd.), kot tudi na javne organe.

A moment of *patience* in a moment
of **anger** prevents a thousand
moments of regret.

Ali ibn Abi Talib

ETIČNA DERADIKALIZACIJA MEJNIKI

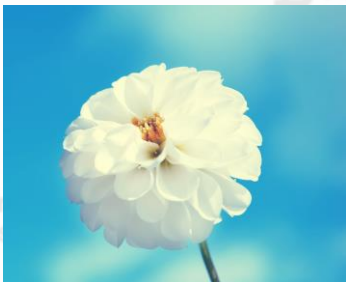
Etični kodeks kot referenčni okvir

Izražena je potreba po mreži sodelavcev z usklajenim prizadevanjem; vendar pa ni nujno, da vsak in vsi sodelujoči delujejo v skladu s skupnimi in jasno opredeljenimi etičnimi kodeksi.

A moment of *patience* in a moment of **anger** prevents a thousand moments of regret.

Ali ibn Abi Talib

ETIČNA DERADIKALIZACIJA MEJNIKI

Dosleden etični pristop in različni sklopi pravil

Zato bo ta enota obravnavala etične smernice in pravila v etičnih kodeksih različnih strok, ki so vključeni v proces deradikalizacije, kot so zdravniki, psihologi, socialni delavci itd.

Usklajevanje pravil

Glede na zgoraj navedeno, je potrebno nujno preveriti:

A) ali je izvedljivo, da se takšna pravila razširijo do te mere, da vključujejo vse poklicne kategorije, ki sodelujejo pri postopku deradikalizacije;

ETIČNA DERADIKALIZACIJA MEJINIKI

Etika oz. zakonodaja

B) kako rešiti konflikte, ki bi se lahko pojavili med izvrševanjem etičnih predpisov in zakonov, brez ali z najmanjšo možno škodo, ki bi vplivala na končni cilj – deradikalizacijo.

ETIČNA DERADIKALIZACIJA
POTREBA PO ETIČNEM PRISTOPU DERADIKALIZACIJE

Številne raziskave o glavnem vzroku terorizma vodijo do zaključka, da je uspešnost programov deradikalizacije temelji na skladnosti z jasno definiranimi etičnimi pravili.

Vendar pa je pomembno, da so protiterorističnim programi skladni s temeljnimi etičnimi načeli, kot npr. s spoštovanjem fizične integritete in zasebnosti, enakosti in družbene integracije.

ETIČNA DERADIKALIZACIJA POTREBA PO ETIČNEM PRISTOPU DERADIKALIZACIJE

Opombe na koncu poglavja (nadaljevanje)

V kolikor se zgoraj navedena načela ne bi upoštevala, bi neizogibno prišlo do kršitve osebnih pravic. To bi potencialno lahko vodilo ljudi v iskanje zatočišč pri terorističnih skupinah, k bi jih morda obravnavali kot edino kraj, kjer je njihova osebna vrednost prepoznana.

ETIČNA DERADIKALIZACIJA POTREBA PO ETIČNEM PRISTOPU DERADIKALIZACIJE

Opombe

Tudi najboljši strokovnjaki in prakse bodo neizogibno neuspešni, v kolikor se bodo v teku procesa pojavile kršitve pravic, kot so zasebnost. To bi okrepilo šikaniranje in marginalizacijo, ki bi radikalizacijo in odtujenost samo še poslabšalo.

POVZETEK

Etična radikalizacija: mejniki

POVZETEK
ETIČNA RADIKALIZACIJA: MEJNIKI

KAKŠEN PRISTOP JE POTREBNEN ZA UČINKOVITO DERADIKALIZACIJO?

Pristop, ki temelji na artikuliranih programih, ki vključuje več akterjev, vsak z lastno strokovnostjo.

KAKO VZPOSTAVITI ETIČNE SKLOPE PRAVILI ZA UČINKOVITO DERADIKALIZACIJO?

Skozi navzkrižno skladnost z etičnimi kodeksi, ki so jih sprejeli strokovnjaki vpleteni v proces, kot so zdravniki, psihologi, socialni delavci, edukatorji itd.

ETIČNA
DERADIKALIZACIJA
potreba po etičnem
pristopu deradikalizacije

2

sekcija

Deradikalizacija kot rekonstrukcija identitete

- Znanstvena literatu trdi, da „tisti, ki se niso mogli spremeniti v tej smeri, da bi zaživel neteroristično prihodnost, najverjetneje ne bodo nikoli izstopili iz terorističnih skupin” (David Canter).
 - Takšen zaključek pojasnjuje kako proces deradikalizacije pomeni veliko spremembo identitete, zapustitev (vsaj delna) vrednosti sistema, v katerem je posameznik prej živel in postopna vključitev v družbo glede na različna načela. To se lahko zgodi skozi izpostavitvijo radikalizirane osebe moralnim vrednotam, ki se nanašajo na spoštovanje drugih, doslednost, gostoljubnost in vključenost, ki jo priznavajo države Zahodnega sveta. To lahko dobro dokaže, da države zahodnega sveta lahko nekdanjim radikaliziranim posameznikom resno ponudijo trdnejšo in koristnejšo alternativo v primerjavi s kulturno identiteto terorističnih organizacij.
- Ni naključje, da imajo verski fundamentalistični voditelji dolgo zgodovino demoniziranje dialoga in integracije.

Motivi za priključitev terorističnim skupinam, 1 od 6

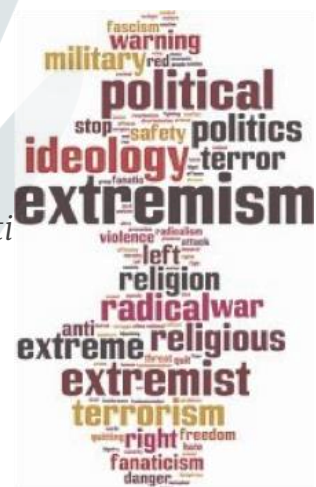
Splošno znano je, da ima trenutna naraščajoča teroristična nevarnost verske, kot tudi kulturne motive in zamere proti Zahodu in vrednotam, na katerem temelji.

Ideologija

Znanstvene raziskave pa vendarle poudarjajo to, da razlogi večine teroristov za izvajanje takšnih barbarski dejanj ni kolektivnih ali strateških, ampak osebnih: potreba po maščevanju, tekmovalnosti In zaznana potreba po obrambi lastne identitete kot predanega muslimana.

Bart Schuurman, John G.Horgan. *Rationales for terrorist violence in homegrown jihadist groups: A case study from the Netherlands.*

Aggression and Violent Behavior Volume 27, March–April 2016, Pages 55–63

ETIČNA RADIKALIZACIJA POTREBA PO ETIČNEM PRISTOPU DERADIKALIZACIJE

Motivi za priključitev terorističnim skupinam, 2 od 6

Osebna zgodovina

Ugotovljeno je bilo tudi, da so mnogi teroristi, ki so izvedli napade v zadnjem času, čutili poziv, da to ne storijo le zaradi ideologije, ampak tudi zaradi čustvene in družinske stiske.

Stevan Weine, David P. Eisenman, La Tina Jackson, Janni Kinsler, Chloe Polutnik. Utilizing mental health professionals to help prevent the next attacks.

*International Review of Psychiatry Pages 334-340,
Published online: 14 Aug 2017*

Motivi za priključitev terorističnim skupinam, 3 od 6

Samoviktimizacija

Še en pomemben dejavnik, ki spodbuja sodelovanje v skupinskem terorizmu je vidik viktimizacije

in s tem povezane vse izkušnje: dojemanja in pripovedi o viktimizaciji velikokrat navdušijo napadalčevo izbiro vedenja.

Maščevanje za v preteklosti pretrga

dejanja

lahko izhajajo iz občutka

unpravičenosti, ki ga povzročaja

ETIČNA RADIKALIZACIJA POTREBA PO ETIČNEM PRISTOPU DERADIKALIZACIJE

Motivi za priključitev terorističnim skupinam, 4 od 6

Viktimizacija utrjuje pot nasilju

Prej povedano še posebej velja za skupine, ki temeljijo na nasilju, kar je značilno za politični nasilen in terorizem: pripovedi o viktimizaciji poudarjajo krivice doživete v preteklosti, ki podajajo motive za nasilje in prelivanje krvi v današnjem času.

Motivi za priključitev terorističnim skupinam, 5 od 6

Izpostavljenost konfliktom in radikalizaciji

(nadaljevanje)

Študija, ki jo opravili Canetti and kolegi, o izraelsko-palestinskem sporu raziskuje odnos med izpostavljenostjo konfliktu, nasilju in spremembo političnih odnosov in vedenj državljanov.

Exposure to terrorism and political extremism: A stress-based process, Daphna Canetti, Brian J. Carmit, Carmit Rapaport, arly Waynen European Psychologist · January 2013

Motivi za pristop terorističnim skupinam, 5 od 6

Izpostavljenost konfliktom in radikalizaciji

Omenjena študija je pokazala, da je dolgotrajna izpostavljenost političnemu nasilju dvignila psihološko stisko med populacijo, ki je postopoma vodila do močnejšega dojemanja nevarnosti. Zaznana grožnja pa je spodbudila politične odnose, ki podpirajo militarizem. Kot trdijo ti raziskovalci, ta vzročna veriga spodbuja uničujoč cikel nasilja, katerega je težko prekiniti.

POVZETEK

Potreba po etičnem pristopu
deradikalizacije

ETIČNA
DERADIKALIZACIJA
potencialni konflikti:
pravica zasebnosti oz.
javna varnostna
vprašanja

3

sekcija

ETIČNA RADIKALIZACIJA

POTENCIALNI KONFLIKTI: PRAVICA DO ZASEBNOSTI OZ. JAVNA VARNOSTNA VPRAŠANJA

Svetovna zdravniška organizacija (World Medical Association), 2006

Zdravnik mora upoštevati pacientovo pravico do zasebnosti. Razkritje zaupnih informacij je etično v primerih, kadar pacient v to privoli ali kadar za to obstaja resna in neposredna nevarnost za pacienta ali drugih ter je ta nevarnost lahko odpravljena le s posegom v zasebnost.

ETIČNA RADIKALIZACIJA

POTENCIALNI KONFLIKTI: PRAVICA DO ZASEBNOSTI OZ. JAVNA VARNOSTNA VPRAŠANJA

Ameriška zdravniška organizacija (American Medical Association), 1 od 3

Bolniki morajo biti pripravljene zaupati, da bodo zdravniki varovali njihove zaupne informacije. Da bi lahko zdravnikom omogočili učinkovito zagotoviti potrebne storitve, bi pacienti morali svobodno v celoti razkriti svoje občutljive osebne informacije. Po drugi strani pa imajo zdravniki etično obveznost, da ohranijo zasebnost informacij, zbranih v povezavi z oskrbo pacienta.

V splošnem imajo pacienti pravico odločati ali in komu želijo razkriti svoje osebne zdravstvene informacije. Vendar pa posebna privolitev ni potrebna v vseh situacijah.

Ameriška zdravniška organizacija (American Medical Association,) 2 od 3

Pri razkrivanju osebnih zdravstvenih informacij tretjim osebam, bi zdravnik moral:

- a. Omejiti razkritje potrebnih informacij na minimum;
- b. Obvestiti pacienta o razkritju, če je to primerno.

Zdravniki lahko razkrijejo osebne zdravstvene informacije brez posebne privolitve pacienta (ali pooblaščne osebe, kadar ima pacient pomanjkanje sposobnosti odločanja):

(se nadaljevanje)

American Medical Association

Ameriška zdravniška organizacija (American Medical Association), 3 od 3

1. Drugemu zdravstvenemu osebju z namenom omogočanje (zdravstvene) oskrbe;
2. Ustreznim organom, kadar je razkrije obvezno v skladu z zakonodajo.
3. Tretjim osebam, ki bi lahko ublažile nevarnost, na podlagi zdravnikove presoje, da obstaja razumna verjetnost, da bo pacient:
 - resno škodil samemu sebi.
 - povzročil resno fizično škodo določenemu posamezniku ali posameznikom.

Za vsa druga razkritja zdravnik potrebuje soglasje pacienta (ali pooblaščne osebe) pred samim razkritjem osebnih informacij o zdravstvenem stanju.

Glavni zdravniški svet (General Medical Council), 2017, 1 od 3

Splošni zdravniški svet se močno osredotoča na korelacijo med informacijami, do katerih pridejo in nevarnostjo terorizma.

Do tega lahko pride, kadar je razkritje osebnih informacij potrebno za preprečevanje, zaznavanje in odkrivanje hujših kaznivih dejanj, predvsem dejanj zoper osebo.

V primerih, ko soglasja ni možno pridobiti, ali v izjemnih primih, ko pacient zavrne potrditev soglasja, je razkritje osebnih informacij lahko upravičeno za podlagi javnega interesa. Torej, v primeru, ko bi nepridobitev soglasja lahko druge izpostavilo smrtni nevarnosti ali resnim poškodbam. Koristi razkritja pacientovih informacij posamezniku ali družbi morajo pri zagotavljanju zasebnosti odtehtati tako pacientov kot javni interes.

Glavni zdravniški svet (General Medical Council), 2 od 3

Pri odločanju, ali interes razkritja informacij pri zagotavljanju zasebnost interes pacienta in javnosti, je potrebo upoštevani naslednje:

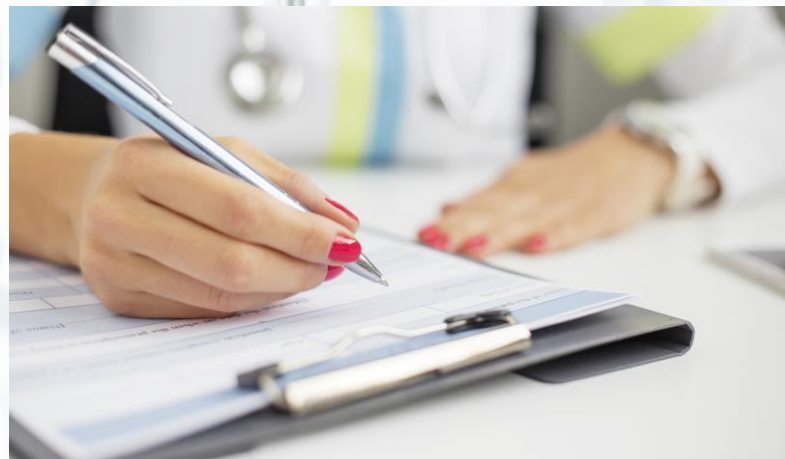
- a. možnost škodovanja ali povzročitve stiske, ki nastane zaradi razkritja informacij – npr. v smislu pacientovega prihodnjega sodelovanja pri obravnavi in zdravja na splošno;
- b. možnost škodovanja pri zaupanju zdravnikom na splošno – npr. če je splošno dojemanje takšno, da zdravniki zlahka razkrivajo informacije pacientov brez privolitve.

General Medical Council

(se nadaljuje)

Glavni zdravniški svet (General Medical Council)

- c. možnost škodovanja drugim (ne glede na to ali gre za specifično osebo, skupino ljudi ali javnost na splošno), če ne pride do razkritja informacij;
- d. možne koristi za posameznika ali družbo, ki nastanejo zaradi razkritja informacij;
- e. narava informacij, ki bi se naj razkrile in pacienti pogledi;
- f. ali se je možno izogniti škodi ali pridobiti koristi brez poseganja v zasebnosti pacienta oz. če to ni možnost, kolikšen poseg v zasebnost je minimalen.

Glavni zdravniški svet (General Medical Council), 2017, 3 od 3

Pri razkrivanju pacientovih informacije je potrebno uporabiti: „če je le mogoče, anonimne podatke in tiste, ki bodo služili namenu.“ [...]

V kolikor je mogoče, je potrebno pacienta o takšnih razkritjih obvestiti, razen če bi to ogrozilo namen, npr. poseganje v preprečevanje, odkrivanje in preganjanje resnih kaznivih dejanj.

Britansko zdravniško združenje (British Medical Association), 1 od 3

Protiteroristični in varnostni akt ne ustvarja novih obveznosti glede razkritja informacij. To pomeni, da morajo te informacije biti razkrite v skladu z zakonodajo in poklicnimi dolžnostmi. Zaupne pacientove informacije se navadno lahko razkrijejo, kadar:

- a. se ti izmenjujejo z zdravstveno ekipo zaradi omogočanja oskrbe in zdravljenja – v teh okoliščina se smatra, da je soglasje implicitno;
- b. pacient izrecno soglašá z razkritjem njegovim zaupnih informacij;
- c. je to v najboljšem interesu odrasle osebe, ki ni sposobna odločati o soglasju.

Britansko zdravniško združenje (British Medical Association), 2 od 3

- d. razkritje zahteva zakon (npr. glede na sekcijo 38b Akta o terorizmu iz leta 2000 morajo vsi državljani poročati policiji, v kolikor zaznajo informacije, ki se nanašajo na preprečevanje terorističnih dejanj ali aretacije oz. pregona osebe, ki je vpletena v terorizem);
- e. za razkritje obstaja prevladujoč javni interes.

Otroci in mladostniki so deležni enake dolžnosti glede zasebnosti kot drugi ljudje.

Britansko zdravniško združenje (British Medical Association), 3 od 3

Javni interes in razkritje

Kadar obstaja velik javni interes, se zaupne informacije lahko razkrijejo brez pridobitve soglasja. Razkrije informacij bo običajno upravičeno z javnim interesom z namenom preprečitve resne in neposredne nevarnosti javnemu zdravju, nacionalne varnosti, življenje posameznika ali tretje osebe ali s preprečitvijo resnega kaznivega dejanja.

To vključuje tudi tiste, ki načrtujejo ali izvajajo teroristične aktivnosti, ali tiste, ki so takšne aktivnosti izvajali v preteklosti.

Royal College of Psychiatrists, 1 od 4

“*Psihiatri se s svojim delom lahko znajdejo v situacijah, ko morajo delati tako s pacienti kot tretjo osebo, kar lahko občasno vodi v konflikt. V takšnih primerih je pacientu potrebno pojasniti že na začetku obravnave, v čigavem imenu psihiater obravnava pacienta. Pacientu je potrebno pojasniti tudi, da ne psihiater ne more zagotoviti zasebnosti nobene of informacij, ki mu jih pacient zaupa [...].*

Informacije, ki so razkrite organom, ki niso član Nacionalnega zdravstvenega sistema (NHS), morajo biti omejene na nujnost namena in vprašanja. V situacijami z dvojnimi dolžnostmi, psihiater mora jasno predstaviti svojo vlogo pacientu in od njega zahtevati soglasje.

Royal College of Psychiatrists, 2 od 4

Kadar gre za interes javne varnosti, se lahko kot del pravnega procesa ali varovanja (še posebej v primeru otrok) zgodi, da bodo psihiatri kršili zasebnost pacientov brez pacientove privolitve.

Psihiatri bodo morda morali deliti informacije z večagencijskimi partnerji, kot so organi za varovanje lokalnih uprav in ekipe socialnih služb za otroke. Pri tem veljajo običajna pravila glede spoštovanja zasebnosti. Preden psihiatriji razkrijejo kakršnokoli zaupno informacijo brez soglasja, morajo naprej sami presoditi, ali je razkritje potrebno.

Obstajajo pomisleki glede poročanja večagencijskemu odboru za javni zaščito (MAPP) o pacientih preko izvajalskih organizacij, kadar psihiatri pri pacientu opazijo ekstremne misli ali vključevanja v ekstremne skupine, vendar brez dokaza, da bi to stanje kakorkoli izkoristili v namen škodovanja. Psihiatri se morajo zavedati, da prede kršijo pacientovo zasebnost, morajo biti sami prepričani, da obstaja značajna zaskrbljenost za javno varnost in da je, kot rečeno, razkritje informacij nezdravstvenim ustanovam potrebno.

Psihiatri še vedno morajo upoštevati potrebo po ohranjanju terapevtskih odnosov s pacienti in njihovih družin, kjer je to mogoče.

Royal College of Psychiatrists, 3 od 4

Potrebno je preučiti možnosti, ali bi škoda, ki bi nastala na podlagi razkritja (npr. možno škodovanje zaupanja v odnosu ali neusklajenost s programom zdravstvene intervencije v prihodnosti), preseгла možne koristi. Slednje morajo biti trdno utemeljene v skladu s pričakovanjem, da bo razkritje imelo želen učinek (npr. značajno zmanjšanje tveganje za škodo).

Ali je kršenje zasebnosti v interesu javnosti upravičeno, bo odvisno od nekaterih meril glede obsega razkritja. Pri odločanju o tem, ali bodo informacije razkrite, mora psihiater upoštevati koliko informacij in komu jih bo razkril. Pri odločanju, ali razkriti informacije in komu, je potrebno upoštevati naslednje faktorje:

- a. *Tveganje nerazkritja – možnosti posledic in njihove resnosti: do razkritja bi na splošno moralo priti v primerih, ko obstaja značajno tveganje smrti ali resnih poškodb, vključujoč zlorabe; ocena tveganja bi morala temeljiti na preteklosti, sedanji situaciji in sedanjemu duševnemu stanju;*

Royal College of Psychiatrists, 4 od 4

Potrebno je preučiti možnosti, ali bi škoda, ki bi nastala na podlagi razkritja (npr. možno škodovanje zaupanja v odnosu ali neuskklajenost s programom zdravstvene intervencije v prihodnosti), preseгла možne koristi. Slednje morajo biti trdno utemeljene v skladu s pričakovanjem, da bo razkritje imelo želen učinek (npr. značajno zmanjšanje tveganje za škodo).

Ali je kršenje zasebnosti v interesu javnosti upravičeno, bo odvisno od nekaterih meril glede obsega razkritja. Pri odločanju o tem, ali bodo informacije razkrite, mora psihiater upoštevati koliko informacij in komu jih bo razkril. Pri odločanju, ali razkriti informacije in komu, je potrebno upoštevati naslednje faktorje:

- a. *Tveganje nerazkritja – možnosti posledic in njihove resnosti: do razkritja bi na splošno moralo priti v primerih, ko obstaja značajno tveganje smrti ali resnih poškodb, vključujoč zlorabe; ocena tveganja bi morala temeljiti na preteklosti, sedanji situaciji in sedanjemu duševnemu stanju;*

Royal College of Psychiatrists, 4 of 4

- b. koristi razkritja – verjetnost, da bo razkritje zmanjšalo tveganje;
- c. sposobnost identifikacije s potencialnimi žrtvami;
- d. občutljivost zahtevanih informacij;
- e. obseg, v sklopu katerega bodo krožile informacije;
- f. povzročena škoda zaradi razkritja – lahko se zgodi da bodo možni škodljivi učinki na razkritje odtehtali koristi;
- g. kontekst in vloga, v katerem psihiater deluje.

Pomembno je pokazati dokumentirane dokaze o uravnoteženi obravnavi na ta način, da lahko psihiater zagotovi njegovo/njeno obrazložitev za (ne)razkritje informacij.

Kadar gre za presojo, se v vseh primerih pozove psihiatra, da anonimno predstavi primer strokovnim kolegom, in če je potrebno, poišče pravni ali drugi nasvet, vključno iz svoje zdravstvene organizacije v sklopu *Royal College of Psychiatrists*.

Psihiater mora biti prepričan, da je razkritje v interesu javnosti. V kolikor o tem ni prepričan, potem je potrebno spoštovati pacientovo zasebnost.

ETIČNA RADIKALIZACIJA

POTENCIALNI KONFLIKTI: PRAVICA DO ZASEBNOSTI OZ. JAVNA VARNOSTNA VPRAŠANJA

Nacionalno združenje socialnih delavcev (National Association of Social Workers)

Socialni delavci morajo v času svojega strokovnega delovanja spoštovati zasebnost vseh zbranih informacij. Izjema je so nujni strokovni razlogi.

Pri socialni delavcih ne velja splošno pričakovanje, da bodo obdržali zaupne informacije, kadar je potrebno razkritje zaradi preprečitve resne, predvidljive in takojšnje škode stranke ali drugih.

V vseh pogledih socialni delavci lahko razkrijejo samo toliko zaupnih informacij, koliko je potrebo za doseganje želenega namena. Razrite so lahko le informacije, ki so neposredno relevantne namenu, zaradi katerega je prišlo do razkritja .

Pri kanadskem etičnem kodeksu za socialne delavce veljajo podobna načela.

National Association of Social Workers

Nacionalno združenje socialnih delavcev (National Association of Social Workers)

Socialni delavci pri primerni izmenjavi informacij morajo zagotavljati, da izmenjava informacij temelji na etičnih zahtevah v skladu z zasebnostjo in zaupnostjo med organi in stroko ter večnamenski „agenciji“. (5. čl.)

Socialni delavci morajo spoštovati načela zaupnosti, ki se nanašajo na njihov odnos s stranko in zagotoviti, da so zaupne informacije razkrite le s privolitvijo osebe, ki sodeluje s socialno službo. Izjeme pri tem so lahko upravičene le na temelju večjih etičnih zahtev, kot je dokaz o resnem tveganju ali zašite življenja. Socialni delavci morajo ljudem, s katerimi delajo, razložiti naravo te zaupnosti in izrecno predstaviti vse okoliščine, v katerih se zasebnost več ne upošteva. Socialni delavci morajo identificirati dvome o zasebnosti in za razjasnitev te dileme poiskati podporo. (čl. 10)

ETIČNA RADIKALIZACIJA

POTENCIALNI KONFLIKTI: PRAVICA DO ZASEBNOSTI OZ. JAVNA VARNOSTNA VPRAŠANJA

Mednarodna federacija socialnih delavcev (International Federation of Social Workers)

Z globalnega vidika je zaščita življenja pomembnejši dejavnik kot pa pravica do zasebnosti. Pravzaprav glede na Mednarodno federacijo socialnih delavcev:

Socialni delavci morajo vzdrževati zasebnost glede na informacijo o ljudeh, ki koristijo njihove storitve.

Izjeme so lahko upravičene le na temelju večje etične zahteve (kot je zaščita življenja).

Nacionalno izobraževalno združenje (National Education Association)

V želji po izpolnjevanju obveznosti do študenta, edukator:

1. Ne sme nerazumno omejiti učenca pri samostojnem učenju.
 2. Ne sme učencu nerazumno zavrni dostop do različnih zornih kotov.
 3. Ne sme učenca namerno zatreti ili izkrivljati vsebino, ki je pomembna za napredovanje učenca.
 4. Si prizadeva, da zaščiti učenca pred pogoji, ki so škodljivi za učenje ali zdravju oz. varnosti.
 5. Ne sme namerno izpostavljati študenta nelagodju ali zadregi.
 6. Ne sme na podlagi rasa, spola, barve kože, vere, spola, nacionalnosti, zakonskega statusa, političnih verskih vprašanj, družine, socialnega ali kulturnega ozadja ali spolne orientacije nepravilno:
 - a. Izključiti sodelovanje nobenega študenta iz nobenega programa from participation in any program
 - b. Odvrniti koristi nobenemu študentu
 - c. Zagotoviti kakršnokoli prednost nobenemu študentu
1. Ne sme koristiti strokoven odnos s študenti v zasebno korist.
 2. Ne sme razkriti informacije o študentih, ki jih je prejel v času strokovnega delovanja, razen v primeru, če razkritje koristi strokovnemu namenu ali če to zahteva zakonodaja.

ETIČNA RADIKALIZACIJA

POTENCIALNI KONFLIKTI: PRAVICA DO ZASEBNOSTI OZ. JAVNA VARNOSTNA VPRAŠANJA

Uporaba etičnih pravil za edukatorje v programih deradikalizacije, 1 of 2

Vsa prej omenjena pravila so usmerjana na odnos med posameznikom, ki bi naj bil študent, namesto na nevarne teroriste.

Pravzaprav, poleg tega, kar je določeno z zakonodajo, nobena druga določba ni omenjena na temo razkritja v interesu javnosti. Po drugi strani pa ne le učitelji, ki so vpleteni v aktivnosti deradikalizacije, ampak tudi strokovni edukatorji, ki si prizadevajo za uresničitev izobraževalnih in prenovitvenih programov z multidisciplinarno ekipo v sklopu širšega načrta, stremijo k dobro uravnoteženemu razvoju osebnosti. Ta prizadevanja so v skladu z izobraževalnimi in relacijskimi cilji uspešne psihosocialne integracije in reintegracije za prikrajšane posameznike.

Kljub temu pa so takšna etična pravila zasnovana z namenom spodbujanja oblikovanja odnosov, ki temeljijo na zaupanju in stremijo k motiviranju posameznika, da pridobi znanje in postane bolj neodvisen. Takšne vrednote so ključnega pomena pri doseganju končnega cilja deradikalizacije. Priporočena etična pravila bi tako morala biti upoštevana pri vseh, ki gredo po poti deradikalizacije.

ETIČNA RADIKALIZACIJA

POTENCIALNI KONFLIKTI: PRAVICA DO ZASEBNOSTI OZ. JAVNA VARNOSTNA VPRAŠANJA

Uporaba etičnih pravil za edukatorje v programih deradikalizacije, 2 od 2

Razkritje zaupnih informacij ne temelji interesa javnosti ni omenjeno v etičnem kodeksu za edukatorje. Zato lahko vsaka posamezna institucija, ki izvaja programe deradikalizacije z edukatorji, oblikuje svoje etični kodeks. S tem pa tudi omogoča edukatorjem, da razkrijejo kakršnekoli informacije, ki so jih zaznali od teroristov in s tem preprečijo škodovanje drugim.

Ta usmeritev stremi k harmonizaciji strokovnega kodeksa edukatorjev z bolj specifičnimi določili na to temo v etičnem kodeksu za zdravnike in psihologe

Glede na to da etični kodeks za edukatorje zajema odnose in interakcije med učenci, in ne s teroristi, ki so vključeni v programe deradikalizacije, so njihova pravila premalo specifična, zato jih lahko uporabijo in vključijo institucije, ki zaposlujejo edukatorje. Tukaj je kot izjemo potrebno opozoriti na omejeno naravo razkritja zaupnih informacij.

ETIČNA RADIKALIZACIJA POTENCIALNI KONFLIKTI: PRAVICA DO ZASEBNOSTI OZ. JAVNA VARNOSTNA VPRAŠANJA

Etika za edukatorje: manjkajoči člen, 1 od 2

Pomanjkanje izrecnih kodeksov ravnanja za edukatorje, ki so vključeni v deradikalizacijo, bi lahko dopolnili s sprejetjem specifičnih pravil, ki veljajo za zdravnike in psihologe.

V večstrokovnih intervencijskih ekipah, so etični kodeksi nekaterih strokovnjakov preneseni na ostale člane, kljub temu, da te člane konkretni etični kodeks ne zavezuje.

Potreba po spoštovanju etičnih kodeksov je razširjena na vse, ki sodelujejo v skupini in izvajanju intervencije, vključno (ampak ne nujno) na imame, družinske člane in mentorje.

The need to respect ethical codes is in turn extended to

Sprejetje etičnega kodeksa, ki velja za vse, ki so vključeni v proces, omogoča tako strokovnjakom kot članom civilne družbe, skupen temelj načel in pravil, ki urejajo njihovo delovanje.

(nadaljevanje)

ETIČNA RADIKALIZACIJA

POTENCIALNI KONFLIKTI: PRAVICA DO ZASEBNOSTI OZ. JAVNA VARNOSTNA VPRAŠANJA

Etika za edukatorje: manjkajoči člen, 2 od 2

Člani skupnosti, ki sodelujejo pri večagencijskem delovanju, morajo biti opremljeni z specifičnimi spretnostmi in uporabno metodologijo, da bi lahko varovali svoje pristojnosti in posege pri utrjevanju poti sodelovanja.

Takšni pogoji morajo biti določeni v zapisu, v katerem opisujejo, katera merila lahko ekipa uporabi v primeru, če članu spodleti pri delovanju v skladu z skupnim etičnim kodeksom.

Partnerstvo mora biti oblikovanju na temelju argumentov (MoU ali podobno), ki omogočajo kodekse ravnanja za vsako vlogo. Kodeksi morajo jasno navajati varovane pravice (zasebnost, občutljivi podatku), prav tako pa tudi vse možne zahteve v zvezi s tem (zaupnost raziskav/sodnih postopkov). Pri tem morajo tudi jasno postaviti okvir veljavne zakonodaje (i.e. v Italiji, Zakon o varovanju zasebnosti, Kršitev predkazenske tajnosti, artt. 326, 379-bis C.P.).

ETIČNA RADIKALIZACIJA POTENCIALNI KONFLIKTI: PRAVICA DO ZASEBNOSTI OZ. JAVNA VARNOSTNA VPRAŠANJA

Svet Evrope

Vprašanje, ali bi naj učiteljem bilo dovoljeno vplivati na moralno dolžnost glede zasebnosti v primeru interesa javnost, v Evropi ni videti prioriteta.

Pravzaprav je Svet Evrope septembra 2017 objavilo publikacijo, v kateri so zbrana etična načela za učitelje v vsaki članici EU, ki določa priporočila na področju, a niti ne omenja izrazov „zaupnost“, „razkritje“, „zasebnost“, „javni interes“ (Council of Europe Platform on Ethics, Transparency and Integrity in Education. Volume 4 – Codes of Conduct for Teachers in Europe: A background study, Maria Golubeva, Valts Kaniņš (Edts), September 2017).

Pomanjkanje konkretnih pravil za edukatorje v aktivnostih deradikalizacije bi lahko bilo uravnovešeno z bolj specifičnimi pravili, določenimi za zdravnike in psihologe.

COUNCIL OF EUROPE

ZAKLJUČEK

POTENCIALNI KONFLIKTI:

PRAVICA DO ZASEBNOSTI OZ. JAVNA VARNOSTNA VPRAŠANJA

ZAKLJUČEK:
ETIČNA RADIKALIZACIJA
POTENCIALNI KONFLIKTI: PRAVICA DO ZASEBNOSTI OZ. JAVNA VARNOSTNA VPRAŠANJA

GLEDE NA RAZNOLIKOST SPECIFIČNIH ETIČNIH KODEKSOV, KI SO DEL
PROGRAMOV DERADIKALIZACIJE, KDAJ JE V SPLOŠNIH POGOJIH PRAVICA
DO ZASEBNOSTI
LAHKO PREKRŠENA?

Med strokovnimi kolegi, ki so odgovorni pri asistiranju iste osebe
ali se pojavi nevarnost za varnost katerekoli tretje osebe.

ETIČNA

DERADIKALIZACIJA

uskladitev

etična pravila pri

aktivnostih deradikalizacije

sekcija

4

USKLADITEV ETIČNIH PRAVIL Z AKTIVNOSTMI DERADIKALIZACIJE OSNOVE

Specifični etični kodeksi ne upoštevajo posebnost aktivnosti deradikalizacije.

Etični kodeksi (ne glede na katero stroko se nanašajo) pravzaprav veljajo za strokovnjake, ne glede na posameznike s katerimi se ukvarjajo.

Pri aktivnostih in programi deradikalizacije so strokovnjaki lahko vpleteni z osebami, ki:

- niso v tveganju radikalizacije;
- so rahlo izpostavljeni tveganju radikalizacije, veda
- exposed to a slight risk of radicalisation, za kar so v postopku preprečitve;
- so že radikalizirani, npr. ekstremisti.

USKLADITEV ETIČNIH PRAVIL Z AKTIVNOSTMI DERADIKALIZACIJE SKUPINSKO DELO, 1 od 2

Pri primerih radikaliziranih posameznikov je zahtevano usklajeno skupinsko dela, katere skupen in končni cilj je deradikalizacija.

Vsak poskus deradikalizacije zahteva, da multidisciplinarna skupina temeljito oceniti izid, ki je nastal zaradi naporov umika in Posledično družbene reintegracija radikalcev;

Po drugi strani pa mora večina informacij, ki jih je vsak posameznik vpleten v aktivnost deradikalitacije pridobil od sodelujočega strokovnjaka, biti deljena z vsemi člane ekipe.

Zato je tukaj izmenjava in razkritje informacije prej norma kot izjema.

Deležniki so glede na zgornja specifična pravila in priporočila izpostavljeni tveganju odgovornosti nezakonitega razkrivanja in kršitve zasebnosti. Pogoste se od njih zahteva, da v zadevnem primeru dokažejo dejansko potrebo po takšni odločitvi.

USKLADITEV ETIČNIH PRAVIL Z AKTIVNOSTMI DERADIKALIZACIJE SKUPINSKO DELO, 2 od 2

Glede na zgoraj navedeno je potrebno od posameznikov, ki gredo čez programe radikalizacije pridobiti soglasje za razgovore, da bi lahko ustrezno izmenjali informacije z vsemi člani multiagencije.

Vendar pa ustrezno pripravljene memorandumi o soglasju, ki določajo nedvoumne vedenjske standarde za vsakega strokovnjaka, ki je vključen v aktivnosti deradikalizacije, niso prepričljive alternative.

Noben takšen sporazum pravzaprav ne razveljavlja pravnih obveznosti, ki se seveda nanašajo na vsa priporočila, tudi celo na etična, ki so zavezujoča za vse člane posameznih združenj.

USKLADITEV ETIČNIH PRAVIL Z AKTIVNOSTMI DERADIKALIZACIJE OBVEZNA NARAVA PROGRAMOV DERADIKALIZACIJE

Še ena posebnost programov deradikalizacije je njihova „obvezna narava“, ki je z etičnega stališča zelo pomembna.

Videti je, da je zaradi načela avtonomije pravzaprav potrebno razjasniti cilje aktivnosti deradikalitacije: etično bistveno je omogočiti, da radikalizirani posameznik neškodljiv. To je mogoče narediti z odpravljanjem vzrokov, zaradi katerih je sploh pristal na tem mestu.

Kljub temu pa enkrat, ko je cilj dosežen, nadaljevanje poskusa oblikovanja svoje osebnosti definitivno ne bi bilo etično trajnostno. Ker se posameznik mora odmakniti od radikaliziranega okolja in mora dokazati, da spoštuje pravice vseh ljudi, medtem ko poskuša doseči, da vsi skupaj zapustijo svojo muslimansko vero ali da uvajajo neke vrste „zahodnjaški“ način življenja, bi bilo to popolnoma neetično.

USKLADITEV ETIČNIH PRAVIL Z AKTIVNOSTMI DERADIKALIZACIJE OBVEZNA NARAVA PROGRAMOV DERADIKALIZACIJE

Kadar gre za mladostnike, obvezna narava deradikalizacije povzroča še večje težave.

Mladoletne osebe so pravzaprav pod starševsko avtoriteto, razen v primerih njihovih staršev, ki so izgubili starševsko pravico (kar se zgodi zelo poredko in brez resnih razlogov). Zato se v večini primerov programi deradikalizacije za mladostnike ne morejo izvesti s popolnim neupoštevanjem staršev, ne glede na njihovo obvezno naravo. Posledično morajo pobude za družbeno reintegracijo biti izvedene s še toliko večjo previdnostjo in občutljivostjo, ne da bi ob tem starše prikazali v slabi luči.

Nasprotno, najbolje bi bilo starše vključiti v proces in tako pojasniti, da cilj Programov deradikalizacije nikakor ni „kulturni kolonializem“, ampak zagotavljanje mirno sožitje in medsebojno spoštovanje. To pa je tudi najboljši interes za mladoletnike same.

POVZETEK

Uskladitev etičnih pravil
z aktivnostmi deradikalizacije

ALI OBVEZNA NARAVA PROGRAMOV DERADIKALIZACIJE VPLIVA NA NJIHOVO VSEBINO?

Da, vpliva: oseba, ki je vključena v program, se lahko počuti preveč omejeno. Zato morajo ukrepi biti raje omejeni na njihovo izobraževanje, na vrednote, kot so spoštovanje obstoječe zakonodaje in pravice drugih kot pa na „zahodnjaški“ način življenja.

ETHICAL DERADICALISATION

how not to break
the trust-based
relationship

5 section

ETIČNA DERADIKALIZACIJA KAKO ODRŽATI ODNOS, KI TEMELJI NA ZAUPANJU

Na podlagi dosedanjih spoznanj je razvidno, da varnost javnosti in varnostne potrebe prevladajo pravico do zaupnosti.

Kljub temu pa se lahko oseba, ki gre skozi postopek radikalizacije, počuti izdano od same institucije, ki je predlagala drugačen model življenjskega stila v primerjavi s terorizmom.

To lahko povzroči neuspeh deradikalizacijskega proces kot celote.

Za kompleksnejši scenarij večagencijska delovna skupina pri posamezniku, ki gre skozi deradikalizacijo, zahteva intervencijo tako s strani privatnih strokovnjakov kot s strani javnih institucij. Slednje bodo pri razkritju informacij uradni osebi organa pregona, ki ni lahko preprečila možno kriminalno dejanje, delovale bolj v skladu z zakonom (kot je to v primeru Italije) (čl. 361, Italijanski kazenski zakonik).

Vendar pa če bi poročali o enem samem posamezniku, ki je bil vpleten v kriminalno dejanje, bi to ogrozilo prizadevanja ekipe kot celote.

Poklicni zakonik za zdravnike v Nemčiji, 2011

Priporočila poklicnega zakonika za zdravnike so pomembna in dragocena.

Nemški zakonik določa, da se razkritje zaupnih podatkov lahko dovoli v primeru večjega pravnega interesa. K temu pa dodaja, da v kolikor zakonske določbe omejujejo zdravnikovo obveznost spoštovanja zasebnosti, mora zdravnik o tem obvestiti pacienta (9. čl.)

ETIČNA DERADIKLAIACIJA
KAKO OBDRŽATI ODNOS, KI TEMELJI NA ZAUPANJU

Ameriško psihološko združenje

Takšna perspektiva vodi v nadaljnji razvoj etičnega kodeksa psiholoških združenj.

Razprava o zasebnosti se pojavi na začetku odnosa in potem, ko se pojavijo nove okoliščine, razen kadar to ni izvedljivo ali kontrandinician

--Etična načela kodeksa psihologov

AMERICAN
PSYCHOLOGICAL
ASSOCIATION

ETIČNA DERADIKLIZACIJA

MOŽNI KONFLIKTI: OSEBNA PRAVICA DO ZASEBNOSTI ALI VPRAŠANJA JAVNE VARNOSTI

Evropska zveza psiholoških združenj (European Federation of Psychologists' Associations)

V želji po družitvi zdravniških etični kodeksov vse držav članic EU do 2030. leta, je Evropska zveza psiholoških združenj pred kratim predstavila model etičnega kodeksa, ki po 3.1. čl. predstavlja naslednja načela:

Zasebnost je lahko kršena, v kolikor je stranka ali druge stranke v očitni nevarnosti. Psiholog bo ob prvem srečanju stranko seznanil z omejitvami z zakonom definiranega varovanja zasebnosti.

--Evropsko psihološko združenje.

Model etičnega kodeksa

Britansko psihološko združenje

British Psychological Society, 1 od 2

Po podatkih britanskega psihološkega združenja obstaja še manj opravičljivih razlogov za razkritja:

- iii. Omejiti obseg razkritja v tej meri, da je konsistenten s strokovnimi nameni, posebnostmi začetnimi zahtevami in posebnostmi pooblastil stranke, kot je to zahtevano z zakonodajo.
- v. Od prvega srečanja zagotoviti, da se stranke zavedajo omejitev pri vzdrževanju zasebnosti s posebnim poudarkom na:
 - a. Možne nasprotujoče ali nastale zakonodajne in etične obveznosti;
 - b. Verjetnost posvetovanja s kolegi iz stroke z namenom povečanja učinkovitosti zagotavljanja storitev; in
 - c. Možnost vpletenosti tretje stranke, kot so prevajalci ali družinski člani, ki bi lahko pripomogli pri zagotavljanju, da zadevana aktivnost ni ogrožena zaradi pomanjkanja komunikacije.

The
British
Psychological
Society

Britansko psihološko združenje 2 od 2

- vi. Omejitve kršitve zasebnosti v tistih izjemnih okoliščinah, ki obsegajo dovolj dokazov resno zaskrbljenost za:
- za varnost strank;
 - Za varnost drugih ljudi, ki so povezani z obnašanjem stranke; ali
 - za zdravje, dobrobit ali varnost otrok oz. ranljivih ljudi.
- Britansko psihološko združenje. Etični kodeks 2009

The
British
Psychological
Society

Zato je potrebno razkritja omejiti, kar je bistveno za doseganje jasno definiranih strokovnih ciljev in prej omenjenih zahtev:

- preverjanje dejanskega obsega tveganj;
- obveščanje pacienta o primerih, v katerih je razkritje upravičeno.

Nacionalno združenje socialnih delavcev (National Association of Social Workers), 2017

Za socialne delavce še vedno velja isto, kot je bilo navedeno s strani Nacionalnega združenja socialnih delavcev leta 2017:

Socialni delavci bi s svojimi strankami in drugimi vpletenimi morali razpravljati o naravi zasebnosti in omejitvah pravice stranki do zasebnosti. Socialni delavci bi s strankami morali razmotriti okoliščine, v katerih se lahko zahtevajo zaupne informacije in kjer je bi razkritje zaupnih informacij bilo zakonsko zahtevano. Ta pogovor se med socialnim delavcem in stranko mora zgoditi čimprej in po potrebi čez celotno obdobje sodelovanja.

Zaključki

Da bi preprečili neuspeh projektov deradikalizacije, je zaželeno da:

- a. se zaradi namena reintegracije od vseh članov ekipe deradikalizacije zahteva, da delijo informacije o posameznikih, ki so v procesu;
 - b. prepreči kakršnokoli uhajanje občutljivih informacij o njihovi kriminalni preteklosti;
 - c. se organom pregona zagotovijo vse informacije, ki bi se lahko izkazale za uporabne pri preprečitvi nadaljnjih kaznivih dejanj;
- upoštevajo priporočila, ki omejujejo razkritje zaupnih informacij v primeru nujnosti, pri čemer se poskuša ohraniti anonimnost tistih, ki gredo čez proces;
- že pri prvem srečanju pojasniti pacientom, v kakšnih okoliščinah lahko pride do razkritij njihovih občutljivih informacij.

POVZETEK

Etična deradikalizacija:
kako obdržati odnos, ki temelji na zaupanju

POVZETEK
ETIČNA DERADIKALIZACIJA: KAKO OBDRŽATI ODNOS, KI TEMELJI NA ZAUPANJU

ALI JE MOŽNO PREPREČITI KRŠITVE ZASEBNOSTI, KI IZHAJAJO IZ OVIRANJA DERADIKALIZACIJSKEGA PROCESA KOT CELOTE?

Možno je, tako da se posamezniku, ki je v procesu čimprej razjasnijo okoliščine, kje se razkritje zaupnih informacij lahko pojavi.

DOKUMENTI IN ČLANKI

delni nabor dokumentov in člankov za dodatno branje

ETIČNA DERADIKALIZACIJA

DOKUMENTI IN ČLANKI: DOKUMENTI, 1 od 2

[AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION. CODE OF MEDICAL ETHICS OPINION 3.2.1](#)

<https://www.ama-assn.org/delivering-care/confidentiality>

[AMERICAN PSYCHOLOGICAL ASSOCIATION ETHICAL PRINCIPLES OF PSYCHOLOGISTS AND CODE OF CONDUCT](#)

<http://www.apa.org/ethics/code/>

[BRITISH MEDICAL ASSOCIATION, CONFIDENTIALITY AND HEALTH RECORDS. ANTI-RADICALISATION STRATEGY: CONFIDENTIALITY AND DOCTORS' RESPONSIBILITIES. <https://www.bma.org.uk/advice/employment/ethics/confidentiality-and-health-records/anti-radicalisation-strategy>](#)

[BRITISH ASSOCIATION OF SOCIAL WORKERS. CODE OF ETHICS FOR SOCIAL WORK 2012, ART. 5.](#)

http://cdn.basw.co.uk/upload/basw_95243-9.pdf

[BRITISH PSYCHOLOGICAL SOCIETY. CODE OF ETHICS AND CONDUCT 2009 \[https://www.bps.org.uk/system/files/user-files/Division%20of%20Clinical%20Psychology/public/Code%20of%20Ethics%20and%20Conduct%20\\(2009\\).pdf\]\(https://www.bps.org.uk/system/files/user-files/Division%20of%20Clinical%20Psychology/public/Code%20of%20Ethics%20and%20Conduct%20\(2009\).pdf\)](#)

[CANADIAN MEDICAL ASSOCIATION. CODE OF ETHICS](#)

[https://www.cma.ca/Assets/assets-library/document/en/advocacy/policy-](https://www.cma.ca/Assets/assets-library/document/en/advocacy/policy-research/CMA_Policy_Code_of_ethics_of_the_Canadian_Medical_Association_Update_2004_PD04-06-e.pdf)

[research/CMA Policy Code of ethics of the Canadian Medical Association Update 2004 PD04-06-e.pdf](https://www.cma.ca/Assets/assets-library/document/en/advocacy/policy-research/CMA_Policy_Code_of_ethics_of_the_Canadian_Medical_Association_Update_2004_PD04-06-e.pdf)

[CANADIAN ASSOCIATION OF SOCIAL WORKERS, CODE OF ETHICS 2005](#)

https://casw-acts.ca/sites/casw-acts.ca/files/documents/casw_code_of_ethics.pdf

ETIČNA DERADIKALIZACIJA

DOKUMENTI IN ČLANKI: DOKUMENTI, 2 od 2

[EUROPEAN FEDERATION OF PSYCHOLOGISTS' ASSOCIATIONS. MODEL CODE OF ETHICS](http://ethics.efpa.eu/metaand-model-code/model-code/)

<http://ethics.efpa.eu/metaand-model-code/model-code/>

[EUROPEAN FEDERATION OF PSYCHOLOGISTS' ASSOCIATION. META-CODE OF](http://ethics.efpa.eu/metaand-model-code/model-code/)

[ETHCIS 2005 http://ethics.efpa.eu/metaand-model-code/model-code/](http://ethics.efpa.eu/metaand-model-code/model-code/)

[GENERAL MEDICAL COUNCIL, CONFIDENTIALITY: GOOD PRACTICE IN HANDLING PATIENT INFORMATION, JANUARY](https://www.gmc-uk.org/Confidentiality_good_practice_in_handling_patient_information_English_0417.pdf)

[2017, §§10, 64, 65 ET 67, https://www.gmc-](https://www.gmc-uk.org/Confidentiality_good_practice_in_handling_patient_information_English_0417.pdf)

[uk.org/Confidentiality_good_practice_in_handling_patient_information_English_0417.pdf](https://www.gmc-uk.org/Confidentiality_good_practice_in_handling_patient_information_English_0417.pdf)

[INTERNATIONAL FEDERATION OF SOCIAL WORKERS. STATEMENT OF ETHICAL PRINCIPLES 2012](http://ifsw.org/policies/statement-of-ethical-principles/)

<http://ifsw.org/policies/statement-of-ethical-principles/>

[NATIONAL ASSOCIATION OF SOCIAL WORKERS. CODE OF ETHICS 2017, ART. 1.07](https://www.socialworkers.org/About/Ethics/Code-of-Ethics/Code-of-Ethics-English)

<https://www.socialworkers.org/About/Ethics/Code-of-Ethics/Code-of-Ethics-English>

[NATIONAL EDUCATION ASSOCIATION. CODE OF ETHICS 1975](http://www.nea.org/home/30442.htm)

<http://www.nea.org/home/30442.htm>

[PROFESSIONAL CODE FOR PHYSICIANS IN GERMANY, 2011](http://www.bundesaerztekammer.de/fileadmin/user_upload/downloads/MBOen2012.pdf)

http://www.bundesaerztekammer.de/fileadmin/user_upload/downloads/MBOen2012.pdf

[ROYAL COLLEGE OF PSYCHIATRISTS. GOOD PSYCHIATRIC PRACTICE: CONFIDENTIALITY AND INFORMATION SHARING, 2010](http://www.rcpsych.ac.uk/files/pdfversion/CR160.pdf)

<http://www.rcpsych.ac.uk/files/pdfversion/CR160.pdf>

[ROYAL COLLEGE OF PSYCHIATRISTS. ETHICAL CONSIDERATIONS ARISING FROM THE GOVERNMENT'S COUNTERTERRORISM STRATEGY, SEPTEMBER 2017](http://www.rcpsych.ac.uk/pdf/PS04_16S.pdf)

http://www.rcpsych.ac.uk/pdf/PS04_16S.pdf

[NATIONAL EDUCATION ASSOCIATION. CODE OF ETHICS 1975](http://www.nea.org/home/30442.htm)

<http://www.nea.org/home/30442.htm>

ETIČNA DERADIKALIZACIJA DOKUMENTI IN ČLANKI: ČLANKI

AARTEN PGM, MULDER E, PEMBERTON A. THE NARRATIVE OF VICTIMIZATION AND DERADICALIZATION: AN EXPERT VIEW

Studies in Conflict & Terrorism – Published online: 24 Mar 2017

CANTER D. SUDHANSHU SARANGI AND DONNA YOUNGS. TERRORISTS' PERSONAL CONSTRUCTS AND THEIR ROLES: A COMPARISON OF THE THREE ISLAMIC TERRORISTS

Legal and Criminological Psychology 2014, 19, 160–178

DEMANF F, DE GRAAF B. HOW TO COUNTER RADICAL NARRATIVES: DUTCH DERADICALIZATION POLICY IN THE CASE OF MOLUCCAN AND ISLAMIC RADICALS

Studies in Conflict & Terrorism. 2010; 33: 408-28

SCHUURMAN B, HORGAN JG. RATIONALES FOR TERRORIST VIOLENCE IN HOME GROWN JIHADIST GROUPS: A CASE STUDY FROM THE NETHERLANDS

Aggression and Violent Behavior Volume 27, March–April 2016, Pages 55-63

WEINE S, EISENMAN DP, JACKSON LT, KINSLER J, POLUTNIK C. UTILIZING MENTAL HEALTH PROFESSIONALS TO HELP PREVENT THE NEXT ATTACKS

International Review of Psychiatry Pages 334-340, Published online: 14 Aug 2017

WILLIAMS MJ, KLEINMAN SM. A UTILIZATION-FOCUSED GUIDE FOR CONDUCTING TERRORISM RISK REDUCTION PROGRAM EVALUATIONS

Behavioral Sciences of Terrorism and Political Aggression Pages 102-146 | Received 30 May 2013, Accepted 24 Oct 2013, Published online: 27 Nov 2013

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE-GENERAL MIGRATION AND HOME AFFAIRS

MATES

MULTI AGENCY TRAINING EXIT STRATEGIES FOR THE RADICALIZED YOUTH

ETIČNA VPRAŠANJA

ORODJA ZA MULTIDISCIPLINARNI PRISTOP

Poklicna etika in programi deradikalizacije | 9. marec 2018

